182

شماره ۱۸۲ ایکنجی دوره

• شنبه ۵ اردیبهشت ۱۳۲۰

آذربایجان

مدیر :
فتحی خفتانلی
اداره‌نین محلی ستارخان خیابانی

قیمتی ۵۰ دینار

آیونه	ایلیک	۱۲۰	ریال
۶	آیلیق	۶۵	«
۳	«	۳۵	«

بو روزنامه آذربایجان دموکرات فرقه‌سینی اورغانیدر

بیز ملی بیر معارف یاراتمالییق

خلقیمیزین اندیه کیمی عمومی و صحیح بیر فرهنگ (محروم اولماری بیزی مترقی و مدنی تورکلرده‌ن گئری‌ده قویمیشدیر.

کئچمیش مسارفین ، تسلیمیزین سالم فکر لرینی مسموم ایتمکدن غیری هیچ بیر هدفی یوخیدی ، مترسه‌لرده تدریس اولنان کتابلار تمامیله بیر مساله قابه‌میز وایتدیکی دنیاده حیاته اویغون اولمایان مطالب اردن عبارت ایدی.

بو فرهنگین مقصدی بو ایدی که ایران ملتینی تمامیله مدنیت‌دن ، دوشونجه‌دن گئری قویوب و استعمارچی لارا ایچون مساعد زمینلر یارانسین .

اوندان علاوه بو ناقص فرهنگ نتیجه‌سینده عدد‌لین انحصارندا اولدوغی ایچون ملتین اکثریتی سواد و علمدن محروم اولموشدیلار.

معارف دماولان بو غلط طرز تطبیقین تیجه‌سینده ایدی که بیر عده خائن اوز حاکمیتلرین ملته تحمیل ایدیب و خلقین ملی حقوقلارین و اجتماعی وظیفه‌لرین هکسینه اولاراق اونلارا دوشوندیریردی .

بو معارف تمامیله استعماری بیر معارف اولدوغیندان علاوه آذربایجانا بین شرائطی ایله اصلا تطبیق اولا بیلمزدی.

طهرانین مرتجع حاکمیتی طبقه‌سی آذربایجانی اوز ملی خصوصیتلریندن ، دیلیندن محروم ایتمکه بارادیغیمیز تورکدیل اوز حاکمیتلرینین اساسلا دین محکم‌لنمک ایستیردیلر.

آذربایجانین فرهنگی ایله اویری تطبیقلرین فرهنگینده هیچ بیر فرق یوخ ایدی ، یعنی ۵ میلیون خلقین دیلین توقیف ایتدیب اونلارا اوز آنا دیلیلری ایله دانیشماغا اجازه ورمیردیلر.

بو ارتجاعی تحمیلر خلقیمیزی اوز ملی دیلی و تکمیللرندن دالی قویدی. آذربایجان خلقی دین ادبی نقد شرائطینه قاریب اوز ملی استعدادین اوندردی.

بیز تانینمش گوردیریک که فارس شووینیست‌لرینین مسموم تبلیغات‌لاری اثرینه آذربایجانین جوانلاری اوز آنا دیللرین اونودوب و اوز گه دیللر ایله دانیشیب یازیر دیلار.

بو وضعیت گئیتدیکجه ایدی، بوجورلیکله آذربایجانین حقوقین پایمال ایدن عنصرلر بویوک بیر موفقیت ایله گئیرمیشدیلر.

آذربایجان دموکرات فرقه‌سی وجوده گلدیکدن صونرا آذربایجان خلقینین بو مقدس ایسته آیین حیاته کئچیرمک و اوز امکانی‌نا بو یارادیغی بویوک تاثیر ایله ایشلدی.

اما یئنه دیمک لازمدیر که بیز ایندی آذربایجان ادبیاتی‌نی‌نین بویوک بیر نقص‌ده‌ایک ، یوخاری آرادان قالدیر ماق ایچون بوتون شیدالارینین فعالیت‌لری و کمک‌لری‌نه طلب اولونور.

ملی حکومتیمیز تاریخکه بوقاص لری آرادان قالدیریب و معارفی بوتون خلقین اختیارندا قویاجاقدیر.

معارفین ملتیمیزین مدنی انکشافی اوغروندا اوناداغی بویوک رول‌ونی حکومتیمیز نظره آلاراق معارف وزارتی ایچون کافی قدرده بودجه‌نین ایستیدیر.

بو اودیسکدیر که داها معارف بیر عده‌نین انحصارندا اولماییب و خلقیمیزه معارفدن استفاده ایتمک ایچون آسان شرطلر یارانمالیدیر.

ملی حکومت خلقین اوز حکومتی و دونیا اوندیغی ایچون معارفی دموکراسی اصولارایله تطبیق ایدیب و ملی آرماقلارین اساسی اوزه رینده اوتوجا ، کئچیریر. شهیدلر یئری وجوده گلدیکجه معارفیمیز قاباقکی معارفدن تمامیله فرق گئیشیلدیر ، و معارفده آذربایجان خلقینین خصوصیتلری نظره دوتولماقلا برابر ایله یکی دنیانین ، یعنی ماشینیزم عصرینه اویغون اولان شرائطه کئچیجکدیر.

بیز معارف وزارتینین آذربایجان دیلینده تهیه‌ایندیگی درس کتابلارینین تزلیکله نشر ایتمکینی گوزله‌ییریک.

اوندان علاوه بوتون بازیچیلار بیزیم شاعرلریمیز یوروتماداغا فعالیت ایدیب و آذربایجان ادبیاتینین گئیتدیکجه اوغروندا سرج‌اسلر گوتوریلیرلر.

یئنه‌لیکله اوزون ایلر بویی‌نوز که لرین آرادان آپارمقلاری شرین آنا دیلیمیز تزلیکله بویوک بیر انکشافا نائل اولوب و خلقیمیز اوز ادبیاتیندن اولان نراحاتلارین ترنمی آلتیندا باشا چاتدیر.

(فولقلور)
یا خلق ادبیاتی

چوخ قدیم زمانلاردان بری، نسلدن ـ نسله ، آغزدان ـ آغزا انتقال ایدیب بوگونه قدر چوخلاون چاپلار کیمی آخاسیندا دوام ائده رک بیزلره یادگار قالان شاعرلر و متفکرلریمیزین الهام منبعی اولان او دورین معنی‌لی آنا ، بابا مثل‌لری ، ملی افسانه‌لر ، قهرمانلیق داستان‌لاری ، بیاتی‌لار ، ماهنی لار ، تاپدی‌لار ، قوشمالار ، حکیمانه سوزلر و یاخود آدلاریمیزین غیرین دیلینه سویله‌ـ دیکلری لایلای قوشمالاری ، عصر لر بویی گورمن آجی و یا شیرین تجربه‌لر نتیجه‌سینده الده گلمیش حقیقت جیچکلری دولر ، اونلارین مجموعی آوروپا دیلینده (فولقلور) و بیزیم دیلیمیزده ایسه (خلق ادبیاتی) آدلانیر .

بوتون قدیم متفکرین اوز اثرلرینه مخصوص اولاراق آز یا چوخ فولقلوری وارد ، خلق ادبیاتی ، بیر ملتین قدیمگیلین و اونون اصالتین ثبوتی اچون ، ان اساسلی دلیل حساب اولونوب ، محکم و بیخدماز بان بیر آیدیه‌دیر. آذربایجان متفکرلری (فولقلوری) چوخ وسیعلی و زنگین‌دیر . بیر آذربایجانلیلارین چوخ قدیم و اصیل بیر ملت اولدوغونون گوستریجی کیمی تورانی و آیدین علامتلرندن و باعث افتخار بیزیم اولان ملی ، متفکر سیزدن بیر. بیسی‌ده فولقلور سیزین زنگین لیگی‌دیر .

دنیا ده‌ردوقجا آذربایجان کیمی اسکی اولاراق اوز ، سیزدن و بیز اوندان آیریلا بیلمزیک .

بیز ملتین وطنینی ، مالینی ، دولاتینی ، خلاصه تمام وار ، بوخلیغی و حتی کئچمیشینی بلاریک تاریخ یخلیغی ده الیندن آلیب اسارتده ساخلاماق اولار ، اما اونون آدینی و (فولقلور) نی الیندن آلماق دنیزلری قورودماق قدر محالدیر .

شمسی آذری صحیفه‌سی

حرای تعلیمی

دوزلتمک اوچون فدالک غالب گلمک دیمکدیر !

فرقه بیزیم مرکزی کئچه‌سینین فرقه عضولرینین حرب اقتصادی حقیقنده کی تاریخی چیخ‌ماسیندان ده بیر او قدر کئچمه‌میشدیر ، بو تاریخی چیخارمیش بوتون فرقه عضولرینین استقبال اولوندی.

بوتون فرقه عضولرینین بیر مرکزی فرقه‌میزین تاریخی چیخارمیشدا فرقه‌نین اولاری فرقه نظام لنتظامینین محکم ایگیلمی ، فرقه عضولرینین ملی مختاریتینه بیاندکاری چوخلاون علاقانی بیر داها ثبوت ائتدی .

ائتدی هرگون بوزلرله فرقه عضولری ، بویوک ذوق و حوصله ملی میدان گئیدیرلر حربی تمام آلماق اچون دقه‌تلرین جان فدالیقلار گوستریرلر .

مشاهده اولدوغو بیر مثلده حقیقه بازمالی اوزه‌نه ملی شرف بیلیرم .

نکته‌نین گونی اوردوشت آیین بریدیر ، دان‌ایری سوگولور .

هیچ‌نه سکاوت عیرق اولموش قوجالدان تبریزین داراگه‌جاری ایله فرقه‌چیلر آیلارق ، ۵ نجی حومه‌یه توپلاندیلار .

شعبه حربی تعلیم‌اوگرتمه‌گه باشلامش فرقه عضولری صف‌بیلمه علق علاقه مشتراده‌سی اولاراق قورولا بیر ـ بیرلرینی حربی سلاحلا قارشیلاریلار ساعت ۵ ـ ارحدی تبریزین گئیتمش ستارخان خیابانی ایله ظفر ماهیلاری ایله آدمسلاملا فرقه عضولرینین گوکسلرینه بیرواله

شمسی آذری صحیفه‌سی

دنیاخبرلری

امنیت شوراسیندا

تهران ـ امنیت شوراسینین اردیبهشت آیین ۳ نده‌کی جلسه‌سینده قراره آلینمیشدیر که شورا نین بوتون جلسه‌لرینده ملی وحدتیه گونی اردیبهشت آیین ۵ نده قدر تقدیم اولسون .

آیزنهاور بن صافرتی

تهران ـ ژنرال آیزنهاور بو هفته‌نین عرضینده اوزاق شرقه گئیدیجک .

خارجی وزیرلر کنفرانسی

تهران ـ انگلیس مستملکه‌لرینین خارجی وزیرلرینین کنفرانسی اردیبهشت آیین ۳ ندن اله‌نده باشلانمیشدیر .

لندن ایله سینکاپور آرامیندا هوا خطی

تهران ـ لندن ایله سینکاپور آرامیندا هوا خطی دائر اولدی.

مملکت خبرلری

تبریزده ایکی اتحادیه‌نین تشکیلی

بوگونلرده ۵ آذربایجان حله‌لری و زحمتکشلری ۵ اتحادیه‌لرینین مرکزی شورالری طرفیندن تبریزده هم معماراللار و هم ده ملی لر ایچون ایکی اتحادیه تشکیل ایدیلمیشدیر .

همکارلار اتفاقی نین شعبه‌لری

بو سون زمانلا آذربایجانین مهم شهرلرینده او جمله‌دن رجان ، اردبیل ، میانه ، مراغه ، مامقان ، اردبیل ، مراغه‌ده ۵ آذربایجان حله‌لری و زحمتکشلری ۵ اتحادیه‌سی یعنی همکارلار اتفاقی ۵ تشکیل ایدیلمیشدیر

تبریز کارخانه لرینده (سواداتفاق) ایچون قورس آچیلمشدیر

تبریزده کی (مشدر) ، (توکلی) کوریت ، (خسروی) گون و (کلک چی) ایپلیک کارخانه‌لرینده سواد سیزلیغی اورتادان آپارماق ایچون (سواداتفاق) قورسلاری آچیلمشدیر و قورسلاردا بشوز نفردن آرتیق آدام تحصیل ایتمکده‌دیر .

فرقه‌میز عضولرینین حربی تعلیماتی

۳ر۳ر۲۵ ده دوشنبه گونی ، گون اورتادان سونرا ساعت ۳ ده‌دن سرنجی حومه عضولرندن ۳۵۰ نفر ، ساعت ٤ دن ٦ یه قدر انکیجی حومه‌دن ۳۳۲ نفر و پنجشنبه کارخانه‌سی ایتجی‌لرندن ۱۵۰ نفر ملی میدانا سلاحلی حربی تعلیملر گئیدیرمیشلر . تعلیمدن سونرا ساعت ۴ ده ۳۵۰ نفر برنجی حومه عضولرینین اعتراکیله بیر متینگ تشکیل اولونوب عالی حربی شورالرینین عضوی آی عادلیان و هنر قوبیه سینین تشکیلات شعبه‌سی مدیری

شمسی آذری صحیفه‌سی

قیلیه نوه

مختصر و مفید

بیر لطیف !

آقایان حاضرون ! یعنی خانملار و آقالار !

آقایان اعضاسکه بو جلسه ده اشتراك ایدیرلر ، ایله ارتلار یازماق دانشماق ، نطق ایراد بوبورماق ، یا اینکه بیر صحبتی ویا فلانی ایشك فکرنده اولسالار بیر نکته‌نی نظره آلماق موجب اولور، او دا عبارت اولسین بوندان که ، مثل اشکه بیر جلسه‌نین مقابلنده بیر مسئله موردِ بحث اولسا ، نه حاجت وارمیر .

« ولی ! از آنجائیکه » آقایان مسبولدرلر و نوزلری التفات ایدیب بوبورمشلار و یا بوبورورلار .

« بعضی به‌خاطر این » بیزیم ایله همامیزین وظیفه‌سی چوندان چاوتدر ، یوخسا هر بیر اقداماتی که خیریه اولا و یا خیر خیریه اولا بونین بیز اوقدرده زیچه که بلیرسوز هر بیر اساسین ، ملتین و یا قومین مدنیت مقیاسی بیر اندازه مطلوبایله اولچمك اولور . چونکه بشرین انکشافی بو گونکی درجه‌یه یتشماق دوغرودان درغروبا موافقتده آن است که، خود همان ملت و یا قوم» بیر ایش گورسونکه و ایش نتیجه که « عربلر » دیرلر ، رفته رفته قشو قاماندان شد» .

واقعا ایله‌بله در که وار ، چونکه بیز نوزیمیز همیشه بو بازه ده ، دیمیشوق ، دیبورمشوق و یا « یه چالمیشوق، یلکه‌ده‌ایله‌دیمیلی ایمشوق او ۳ ، ۴ دلدی » اولی نورلطی « انظر النظامه کاف فشرها » ایله ایشین حقیقتی شاه‌در که ، بلکه « بیزه‌عرض ایدیرم » بی‌خوشی » دی‌بیرم» یوخسا سیز ایله خیال ایدمیسین که ، « بیزیز » تقاضانی » و غیره وارمیدر بیچیر مثلدر ، دیرلر که بیر « ملاجا بوی وار » قیرمزی دوبی وار . قوی بوراداں بیر حاجیه جیخوم . سیز ایام سابقده بیر نفر رفیق ، دوست ، نیجه دیمیلر « آخوند » وارمیدی ، او دیه ردی که : تاری هر بیرده بولی بیر لوره گی « سخته » بیر .

معرفت مقایسه‌دی ، چون کاسب بدبخته ویرب ایندی حقیقتا ایله بلدر . آخی سیز سیر سرچه ، ملاحظه بوبورون، انسان که وار بیر نوع انسانلر نه اشکه سیز ایله خیال ایدمه سیز که ، من عادی انسانی نظرده توتورام ، خیر بله دگل ، یوخسا بعضی اشخاص ایله سوال ایدیر که « هب جیدلیت بار از من چیقدو بنده میخواهد »

اولا بلیسین بیر ایله چیقدیاره سنده صحبت ایله باخ. لیاه بعضی به خاطر آقایان حاضرون بنده‌نی خواهم اسباب زحمت آقایان یاهم ولو اینکه خارج از موضوع هم شده باشد ، ایلد گت » دوغرودانا بیز ایله صحبت دیشوق و گتمه دیروخ . عرضیمی بورادا تمام ایدوب خواهش ایدیرم بنده‌نی باغشلایاسیز . « زنده دل عرض مطلبی ندارم »

خطاط

شاعرلر مجلسی

شهریور حادثه‌سیندن صونرا آذربایجاندا بیر چوخ گورکملی شاعرلر میدانه چیخدی، ارتجاع اصول اداره‌سی هیچ بیر صنعت، پایك و استعدادا قیمت ویرمه‌دیگی کیمی، او دوره‌ده شاعر و بازچیلاریمیزدا نظرده بوق ایدیلر . لاکین شهریور حادثه‌سیندن صونرا میدانه چیخمیش بیر چوخ استعدادلی شاعرلر و بازچیلار ایله آزادلیق حرکاتین تکامیلینه کومك ایتمه‌که باشلادیلار.

بو شاعرلردن گورکملی‌لری آدی بی‌ریا ، میر مهدی احتشام ، علی ـ عظمت ، آذر اوغلی ، علی توده ، قلی‌خان، بوریجالو ، مدینه خانم ، میلانی ، کورد شاعرلریندن هژار ، ارمنی شاعرلریندن عوه‌سیان دوسلری ، هر کیمی استعدادلی شاعرلر نه ایشکه تیریزده ، حتی آذربایجان ایچین باشقا قطعه‌لرینده ده وارلر ، آذربایجانین بو شاعرلری نوزقدرتی قابلی فرقه میزین عالیجنابه دعمه فارهی سونکو یتریه ایشلتمیشلر، بیر طرفدن مدنیتین سویه‌سی‌ده قوتکه شاعرلری و بازچیلارینین آزلری ایله تولیجه‌له بلر .

ملی حکومتمیز غوروللاندان صونرا شاعر و بازچیلارین سانی گونی‌ـ گوندن چوخالیب و نوزلری قلمری ایله حقیقه خدمت ایدیرلر.

گیچن ایلدن تشکیل تاپمیش « شاعرلر مجلسی » ایندی بوبوبوب « شاعرلر و بازچیلار » جمعیتی آدینی آلمیشدر .

شاعرلر مجلسی‌نین محصولی اولان « شاعرلر مجلسی آدلی کتابی‌هر اوخوجی ورقه‌سی‌ایله اولیتجی صحیفه‌ـ بنده آذربایجانین مشهور فلاسفق شاعری صفولینین عکسی‌ایله گورور . بو بازیلاندین عکسی‌نین بوکتابدا اولماسی هیچ ده تصادفی دگل ، چونکی شاعرلر بیزیم اونون استدادلیندان آرامنده‌ده ایشه باشلار .

کرسین ۱۸ نجی صحیفه‌سینده شاعرلر مجلسینین بعضی و رهبری سه‌ویملی استاد جعفر خندان « شاعرلین جنوبی آذربایجان شعرا » باشلیغی گورکملی بیر مقاله یازمشدر ، و مقاله‌ده بیر چوخ شاعرلردن مثاللار گتیرلمیشدر . چونکه آذربایجاندا یتیشن شاعرلر و بی‌هوس کارلارنوزلرینین شعرلرینه « آزادلیق گونشی اولان » بوتون مقاله‌نی یازمیشلار . فرقه و حکومتمیزین سعی نتیجه‌سینده آذربایجانا گونی گوندن قلم صاحبلری چوخالیر .

« شاعرلر و بازچیلار » جمعیتی طرفیندن تربیه اولموش شاعر و بازچیلارمیز فرقه میزین گوندلیك سیاستی مقتضه یاخشی نوزلر ازماه فلا حقیقتده یدیمی روح غذالاری ویریجیلر . « شاعرلر و بازچیلار » جمعیتی توردیکده هر بیر جوان شاعر و بازچیمیز ایچون نوز مطوباتنی آزتیرماقدان توترکه گتیش امکان موجود در .

« جمعیتین داخلینده شاعرلر »

صحیه اصلاحاتی

الکفاق ایتمکدمدر

شهریورین نقاهتی و خستالیغی لری ایله مبارزه ایدیلمسی حقنده مقاله یازانلار بیزدن اولدیغجا شکر ایدیرلر ، لاکن بودا نظرده دوتو لمالیدر که ۴۵ گون‌در بادیمیز صحیه‌ـ عمومی تشکیلاتیمیز ، کچمیش دوره‌نین یادگار قویدیغی چتین لیك لره باخمیاراق صحیه عمومی بو ۴۵ گون ظرفینده گوستردیگی فعالیت ، کچمیش دوره‌نین صحیه سیندن اهمیت فعالیتین الی فاصله‌سیندن آرتیق اولماسی محققدر . کچمیش دوره‌نین بیزه میراث بوراخدیغی چتین لیکلردن بیریسی‌ده بودور که بیر توالتی آوادان گوتوردیکمیز دالیسینجا بوزلرجه خصاملار قاباغا گلیر (خورا پوش دیوار کیمی ال ووردقدا دامیسی یقیلیر) بوزلرجه که بودا بنه کچمیش حکومتین بو قوندیغی بازگارلارندا بیرسی‌در . بو صون گونلرده قاریشیق باغ ایرانی کارخانه قوردیغی کیمی کشف اولونوب ایشی محکمه‌یه ویریلدی . فلانلاری ایله اعقیب اولوب ، یشمك و ایچمك ویرلرده نظافت و ایشلیلرده آغ اولماق گیدیرسك مسئله‌لری تحمیلا حیاته تطبیق اولونوب . بعضی حه‌ملاوا (حرنه‌لری) گوتورمك ایچون دستور ویریلیب‌دی، دوامده قری اصلاح ایلمك ایچون بلدیه‌نین نوزینین نوبه‌وی سردواخانه آچماسی مقدمه صحیه عمومیه‌نین ویره‌دیگی پیشنهادی باره‌ده‌ثبت قرارینی و انقلابدن اجمالی نظردن کچیریب تجربه ایتمیشلردر ، حقیقتده بو اجراده ماعلام لیق مسئله‌لرینی انکشاف و عمومیلشدیرمك ایچون صحیه قولوبی آدیندا بیر قولوب آچیلماسی‌دا نظره آلینیب‌دی .

بو قدر دا گوستریلی موضوع قری دگیل که تنها صحیه عمومی فقه بلدیه هیئت ریاستی وایله اجتماعی‌نین معاونت و همکارلیغی ایله‌سینده عمله گلیب و گلمکده‌در . بونلار دا ملی حکومتمیزین بو خصوصدا نظرلرینی بوراداکی موضوع‌لره جلب ایلمك ایچون قیسمده‌ده سردیم و معاونت گوستریلمیشدر ایله آدیمیز .

بو قدر واقعه ایله‌لیك که حکومت ملیه ملی حکومت اولدیغی ایچون خلقیمیز دهاتی ایله‌لرینین ویردیگی دستور لاری حیاته تطبیق ایلمه‌لریمیز نوز قرنه نسبت ملی بیر وظیفه حساب ایلمه‌لیدیر و بونلاده بیزیم چوخ بیر ایز زمانلاردا قدمی و گیریمه دلان ایشلریمیز اصلاح اولنماز .

دکتر مسعود یوسف‌زاده

ادبیات بیلیمی بازارلار مطبوعاتچیلار و نشریاتچیلار شعبه‌سی‌وار در. جمعیت باخین گله‌جکده « شاعرلر مجلسی » کیمی بیر چوخ کتاب انتراشنکی آرزو ایدیر .

قهرمان زاده

قازاخ‌ـ بی (کندر)

خلقیمیز نوز مختاریتنی حفظ ایده‌جکدر!

قوا بولوتلار چیکیلدی وهوا ایشیقلاندی سعادت اولدوزی وطن مزی اون دورت گیجه‌لیك آی کیمی ایشیقلانماغا باشلادی ، نوز دوماوش وغبار باسمیش اولکه‌میز ایندی چیچکلنیر ، هر زاد هرشی دیمیش اوز لرینه زینت ووروبلار ، مبارزه مز آخر بیتیب نتیجه‌ده جانوب ایندی دوغما وطنیمیزده جانکار ـ لاردان اثر قالمایوب در لیکن بو مبارزه میزین ادامه‌سی اولاجاق ، نوکه میزین سرحدلری تمیز اولماز سنگرلره چوریلیب وقتالی دوردلار بیزیم ملاحیاتلیب‌ایمدا وقتی وطن مدافعه‌سیندن اوتری سنگرلر بنده گیجه گوندوز حاضر دوراجقی خیرها وسن‌لری آز کلدلار نوز ملاحلارینی زواعت اشلریه مشغول اولماغا دا نوز بالارینان اوزاق قوسورلار ، بیلماولدلدو ، اگر کده بیله اولسین بیزه تجمع‌لرین ومختار ، یتمیزین دمیرلری نین غیرلدقلاری وبالاجی سوزلری وعده وعدلری هیچ بیر وقت آلدانماییب آلدادا بیلمز ، هر بیر حقیقتدوکه ارتجاع دوله پرورش آپوب ، آزیق او قان توکمك اسلوب و گول باغی طاب ایدیر ، لیکن بو دفعه اوگول باغی هوشیه اگر لازم گلیرسه‌میزیم تمامت لرسیزین سونگی لرینه راحت گلمیجك ، قوی بیزیم تولکه میزین ساکن دریاسینی موجب گتیرمشلر ایشیدوب و یاسیلر که بو طوفانین و بوطلاطمین اولارا زیاندان باشقا مدنی اولماییب و اولوب قالان آبرولرینی نوز الری ایله آپاریلار قلار ، دوانمیز و آز مدتده چوخ چتین لیك لردن وامتحانلاردان چیخوب بدره خیرها اوغالارین و دول خورلرین الیمیزدن لذت آپارالار بیلسیلر که بیز قانا قان و بیهوده بوموردوق ایله جواب ویرمه‌جکلی بوش بوموردوق گوجی ایله لنینلری آذربایجاندان قوغان کلنلری و زحمتکشلری بو تحول دن صونرا دیر چوکمگه وادار ایدمن ترلنه کیلارا بیر گوروورث ، آخر ایندی بیزیم تولکه میزده ترلنك وجودی سزدن ایزده اولان ، اولورمیزنه ایندی حقیقیز ایله سلاح گوتوردی آوتیق بیز آلدمیز آزاد بوندان ال گوتورمه‌ویو دوانمیز بوندان ایله‌ایاجاق (یا آزاد یاشاق یا انحاریله تولمك) !

قوی بو حقدندگن سس بو بیش مابوطلق حقین اوره‌گندن قالخان اره ، دوتون دنیانین اولاملا بیشیسین ، هامو آیلاسیلارمحکمه آسیانین بیر گوشه‌سیندا آزادلیق آلان ۵ ملیونلن اسیمی بوردا

---

۱۹ و ۲۰ نجی عصرلوده تبریزده ادبیات

ـ۷ـ

۲۰ نجی عصرده جنوبی آذربایجاندا، خصوصا تبریزده ادبیات بلی بیر مرحله‌یه داخل اولور ، مشروطه‌نین دوگه ، ۱۹۰۵ ـ نجی ایل روس انقلابین تاثیرله بوتون اوتانان شرق مملکتلری نوز ملی آزادلیقلاری اوغروندا جدی مبارزه‌یه قالخمشلار ، مبارزه‌نین دهرلنگی آذربایجانا تبریزده باش ویردی . اولان انقلاب دورنی سیاسی وضعیتی بیزیم ایندی بولدیغی بو حرکته بو کسك قیمت ویرمشدی .

مبارزه‌نین سه کاندار قهرمانلاری اولان شاعرلر تدقیقه بلی احول روحیه‌یه مالك ایدیلر . بو شاعرلر میرآسلانلا میر عبدالحسین حیدرلی (۱۲۹۰ـ۱۳۳۶ قمری) اولدقجا مهم رول اوینایردی . او ، مطبوعاتا بازدیغی وسمی دفترلرینی قرنیم ایله مشروطه حرکاتینی قرنیم ایدیردی . اولار اقتصادی جهاتین آغیرلیقلاری‌نین چتین وصدمه‌لنده شاعرلر یازان و « بلالان زنجیر » یازاده یازان ایرانلیلاره دیمن شاعر انقلابین غلبه‌سندن روحلاریاراق بشه دوردی :

جوانلا شکرالله نام اسمیداد
قورتولدی ،
دود طمدن مظلوم اولوب آزاد
قورتولدی ،

مله یاراتیجیلاری دوریندن تحلیل ایدیلمیش بو تبریزلی شاعرین اعلای شعرلری دفه‌لرجه‌در ، او ، انقلاب اوغروندا بو کولن انقلابین همدرد گیتمه‌سینگین قدر ایدیرکه اولارین تجربه‌سنده ، مملکتین آزاد اولماغا دئن آدی :

اولدی اولدوان حق ایران حقوق
مظلومانه ،

دقت ویرله‌مرآیدا اولور بوندان بیر شاعرلری مطبوعات اثرلرینا باخسیلا مخصوصی بیر نشریاتین یاخسیلا تبریزدن ادبیاتی تحریر ایدیلان اولدوزلارین گوره مکه‌ده‌ده اولار بو مطبوعات آدی دیلیر . بو مطبوعات « آذربایجان » مجله‌سی آدی ، « ملی » یه اولنداه عرضه‌سی ۸ (۳۶۲) نجی نمره‌سیندن « ایران آذربایجانین » نمره‌سیندن « میرآقایی » میرلو حسینه یازدیغی مقاله‌ده حسن محاورلن بحث آتیشه یگمردن ورارا تکرارلر اولدوگو مدینه ، ۱۹۰۶ ـ نجی ایل دقدر یندن ۱۹۰۷ ـ نجی ایلن منتشر قدر دوام ایدن و ۲۰ نمره‌دن ایبارت « آذربایجان » مجله‌سی تبریزده « ملاعبدالدین » جریانی دوام ایدیرمش و نوز اطرافی قدرلی شاعرلر تربیلاشدی . صونرالار ده ملی اولدیغی کیمی ، ملی صدا ورن ، صراف کیمی شاعرلر بیر مجله‌ده نوز شعرلرینی ایلدیر چاپ ایدیرمیشلر . صراف میرجلال خواهش میرلو حسینه نشراولونمش شعری خلقی اتیاده دعوت ایدیردی .

(میر فاضل)

همیشه‌لیک پاشا آذربایجان

ادواره دن چیخدیغیم زمان منه بیر مسرت آل ویردی چونکه ایل‌لر آیله حسرتین چکدیگلری آزادلیغین منوه سینی گوزیمین اؤنونده گوردیلر : تازه تشکیل تاپمیش حلق قوشونوموزون عسکرلرندن بیردسته پالتارلاری تازه ، ثروتلی تیمز ، اللرینده تازه سیستیم اوتوماتیک سلاحلاری ، اؤنلرینده موزیک‌لاندی آذربایجانین بیر ماهنی‌سینی اوخویا اوخویا محکم قدم‌لرایله حربی‌تعلیم لر ایچون گیدیر ایدیلر ، اوز قلبیمده ، بهلوی دوره‌سینده کی نظام وظیفه ایله ، بو میزیم ملی قوشونون اورتایا‌چیخماکی قرق‌لری مقایسه‌یه باشلادیم و کیچن دوره‌نین کاوملی و قارانلیق حاللاری سینماپلیمی کیمی گوزوموزه‌ایرون‌دن بیر - بیر گیچیریلیر ، ملا ساق مرلجیع دوره‌سینده کی نظام وظیفه‌نی نه‌دن اؤتری ایجاد ایتمشدیلر؟ بالتیز اوز تخت‌لرینی ، تاجلارینی صندللرینی و ثروتلرینی محافظه ایتمکدن اؤتری وجوده گتیریلمش بیر خصوصی نظام ایدی اونلارین نظرینده ملت و مملکت بیر اوری سوردن عبارت ایدی ، چونکه ایچون نظامی‌لرین هر بیر فردینین اونلارین یانیندا هیچ بیر اهمیتی ایدی فیتی یوخ ایدی . او منحوس دوره ده نظامی‌لره گرک هیئه اوز و یالی‌لارین ایلرلرینه خرج‌لیقلاری گر - تدرمه‌یدی . ولو خرج‌لیقده وکیل باشلیقلرینین و امیرلرینین جیب‌لرینی اولادی . تا که‌سب سنزیره‌ایتکیجه دن ، کوتلکدن و سایر پدنی آذیت‌لردن آسوده قالیرلار . اودوره‌نین نظامی‌لری آنا باجیسی‌ایله وداع‌لیقدن زمان بیر مقدار ساب ، ایکنه و بیر اوتون یاغلیسین ایچنه قیوماسی دا اونسود ناژدیلاز پالتارلارینی ، باشماقلارینی بی چاره سرازلاری پنطرده‌ی ، بیر آدامین گلدیگی‌نی‌ده‌ویردی ، و دیدی که : « بو یدوسک نه‌تمام (۵۰۰) تومن‌ضرر ووردی قوناغیدم منی تعقیبلا ایله قوری‌یا - غیردی که ، تهران دان هشتش کل گلدیگینی غش ایلدیم ، بی‌شرفلر من نیجه دفعه‌لر سیزه تاپشیرماییتام می ؟ گیجه بیر خفته سرباز گتیریر سه‌لر ، اوا فلان دلوالاردان ویرمه‌سیز ، اگر تولوو ایله‌آپارین آمیارا آتین ، سه‌ده قویلاسین ؟ »

ایندی ایسه بیزیم جوان ملی حکومتمیزین بدانتش اولدوغی حلق قوشونلارینین سوگیلی قهرمانی ایله اصلان سرباز‌لارینین باشاتش‌چیلاندن هیچ بیر فرقی یوخدور . هاموسنین هر بیر شبی ، یاتماگی و گیجه‌گی صاوی‌در ، اشگنجه وسوئوتجی‌لیق بوخدور و اولادا بلمز چونکه بو ، دون مات ایچوزدور بو حلق قوشونودور بو اوشور ، اوز وطنی اوز آنا باجیسینی قوه‌سینی حفظ ایتمک ایچون یارانیمیش‌بیر قوشون دور .

اگر او منحوس ارتجاع و استبدادین الیندن اولوم‌لری خلاص ایتمه‌دیک یوز ایل مملکتی بیر یاقیدوغو مدنی و معاصر ترقی‌لردن مرحومی‌ده گورمه‌دیک ، نه طیاره چی ، تلگرافچی ، تویچی ، مهندس و باشقا بولارشدا قالمیشدی اوزی گورمز ایدیک .

ایندی ایسه جوان ملی دولتیمیز بو آز مدتده آذربایجان ماتین ، قی‌سی و اکنالی ایچون ایلیمیز حاضرلیق آپاریلیدیر که ، چوخ یاخین زمانلاردا ، بوتون ملتیمیزی تحدکی اصل لارلا تربیه و تعلیم نتیجه سینده ان مقدس و شرفلی ملتلرین سیراسینا یئریه‌جکدیر

بوندن ایچون اصلان عسکرلر - مزین سوییتلیلرینی آذربایجان ماهنی‌سی ایله‌کرار ایدیب دیریلتمک « همیشه‌لیک باشا آذربایجان »

ویردی ، و دیدی که : « بو یدوسک نه‌تمام (۵۰۰) تومن‌ضرر ووردی قوناغیدم منی تعقیبلا ایله قوری‌یا - غیردی که ، تهران دان هشتش کل گلدیگینی غش ایلدیم ، بی‌شرفلر من نیجه دفعه‌لر سیزه تاپشیرماییتام می ؟ گیجه بیر خفته سرباز گتیریر سه‌لر ، اوا فلان دلوالاردان ویرمه‌سیز ، اگر تولوو ایله‌آپارین آمیارا آتین ، سه‌ده قویلاسین ؟ »

ایندی ایسه بیزیم جوان ملی حکومتمیزین بدانتش اولدوغی حلق قوشونلارینین سوگیلی قهرمانی ایله اصلان سرباز‌لارینین باشاتش‌چیلاندن هیچ بیر فرقی یوخدور . هاموسنین هر بیر شبی ، یاتماگی و گیجه‌گی صاوی‌در ، اشگنجه وسوئوتجی‌لیق بوخدور و اولادا بلمز چونکه بو ، دون مات ایچوزدور بو حلق قوشونودور بو اوشور ، اوز وطنی اوز آنا باجیسینی قوه‌سینی حفظ ایتمک ایچون یارانیمیش‌بیر قوشون دور .

اگر او منحوس ارتجاع و استبدادین الیندن اولوم‌لری خلاص ایتمه‌دیک یوز ایل مملکتی بیر یاقیدوغو مدنی و معاصر ترقی‌لردن مرحومی‌ده گورمه‌دیک ، نه طیاره چی ، تلگرافچی ، تویچی ، مهندس و باشقا بولارشدا قالمیشدی اوزی گورمز ایدیک .

ایندی ایسه جوان ملی دولتیمیز بو آز مدتده آذربایجان ماتین ، قی‌سی و اکنالی ایچون ایلیمیز حاضرلیق آپاریلیدیر که ، چوخ یاخین زمانلاردا ، بوتون ملتیمیزی تحدکی اصل لارلا تربیه و تعلیم نتیجه سینده ان مقدس و شرفلی ملتلرین سیراسینا یئریه‌جکدیر

بوندن ایچون اصلان عسکرلر - مزین سوییتلیلرینی آذربایجان ماهنی‌سی ایله‌کرار ایدیب دیریلتمک « همیشه‌لیک باشا آذربایجان »

میانه حوزه‌لرینین فداکیره ویردیکلری هدیه‌لر

نصیر قدامی	۲۰ ریال	غفور میرزائی	۱۰ »
رحیم افتخاری	۲۰ »	مجید حسگر بندلو	۱۰ »
علی افتخاری	۲۰ »	علی کریمخانی	۵ »
مست‌علیزاده	۱۰ »	داداش علی‌خانی	۱۰ »
تقی محمدپور	۱۵ »	محمود قوتاملو	۵ »
علی منظوری	۱۰ »	محمد ملکی	۵ »
علی‌حسن مقیمی	۱۰ »	قربان هایخی	۲۰ »
عبدالله افتخاری	۱۵ »	یوسف سرچمی	۱۰ »
عبدالله عقیدی	۱۰ »	سبحان حاتمی	۳۰ »
محمدعلی مهدوی	۱۵ »	علی سیوراو	۲۰ »
علی‌اکبر مهدوی	۳۰ »	چاپل جباری	۲۰ »
رحمت‌الله شجاری	۱۰ »	جبار جباری	۱۰ »
خلق ملکی	۵ »	نجفقلی صلواتی	۱۰ »
سرچمی	۵ »	صادق مشاهی	۱۰ »
		اکبر قوتاملو	۲۰ »
		محمد صلواتی	۵ »

دقت !

آنامین دیدیکلری

۲۰۰ صحیفه‌دیر

یازانی : فتحی خوشکنابی

چاپ آلتیندا در وتیزلیکله نشر اولونماقدادر

اعلان

بو وسیله‌ایله (شرکت تعاونی مصرف کارمندان گمرک آذربایجان) هر کسین بیلمه‌سی‌نه‌ایلان اولونورکی ، بو ۱۳۲۵ نجی ایلین خرداد آیین اوالینده ساعت ۱۲ تمام گون اورتا وقتی شرکتین عمومی جلسه‌سی ، اعزال گومرکی تاسیسده تشکیل تاپاجاقدیر وجلسه‌نین دستوری آشاغیداکی ایراده اولاجاقدیر :

۱ـ ۱۳۲۴ نجی ایلین میزانی‌نین تصویبی و سیر ایدارت مفتشین تقدیم اولونماسی‌نین اجازه‌سی

۲ـ شرکتین قانونی یا بیزولیماسی

۳ـ شرکت مدیریتی‌سی‌نده اولان اداره ایدمن هیئتین ۵ عضولری، مفتشلر و عوضی مفتشلرین انتخاب اولونمالاری و ۲ نفر مدیر شرکتین حسابلارینی تصفیه ایدمن هیئتین ۳ نفر اداره ایدمن هیئتین ومفتشلرین رایورتلارینی اجرا ایلماسی وشرح ویرمه‌سی، بونا گوره تمام بیوه صاحبلرینه اعلام اولونور که تعیین اولونان وقتده تعاونی یا وکیللری او جلسه‌ده حاضر اولماییدرلار، وکیللر گرک بیلمه‌لیدیر اوچ گون قابلیه شرکت دفترینه کتبا معرفت اولمالیدیر .

ش ۴۸ شرکت تعاونی مدیریتی

حکایه

نکلر جانیلی

حیاتدا منیم نصیبیم ...

۱۸

آغ برچکلر ، اوزلرینی دیدیب ساچلارینی یولماغا ، آغ سقالارا ایسه دلاویا و دوزلرینه ووروماغا باشلادیلار فریاد و فغان سسی گوگره اوجالدی، کدین عورت و گلینلری نیجه دفعه رعنانی آیاقلارینا ، او ، تکرارا زوزه چکیب بیهوش اولوردی . بو امر دیه بیلمرم که نه‌قدر داش قلبلی بیر وجود اولسایدی ، اوره‌گی اونون آه و ناله سسیندن پارچا پارچا دوندردی . صحبتی چوق اوز تماقی ایچون آنجاق بونی ذکر ایدرم که ، دومان - قیامت سسی ، صباح گوردن ایکی ساعت گیچه‌نه قدر آرالیسی گیچه‌مدن دوام ایتدی .

اورک یاندیران بو توحلر ، بو چیغیرتیلار ، گوی اوزه‌ریله اوچوب گیدن اوغلاری بیله ، آغلادیردی دیسم سخا و میالغه دائیشمادیغیمی گمان ایلیرم .

خلاصه اوگیجه‌نین سحری ، گون اورتا زمانی ایدی که جمالین منی بوولدی و گتدی دوترلوب قابوقه قاریوالی . دفن مراسمی ایچون غیرسته یولانارکن ، رعنا خانم جنازه نین آرقاسیجا چیغیریر ، اوزینی دویور و حقدن ملی دوترلا ـ دوترلا یوسوزلری دیوردی : آه .. جمال! هارا گیدیرسن ؟ رعنانی کیمه تاپشیرسان ، کیمه خاطر جمع اولورسان ، باخ سنه دیرم ، من ، اونی ساخلاماغی ، اونون تازنی جکمکی باجارماجاغام ، الله خاطرینه قابیت گل اوغلیوا اوزون صاحب اول .

جمال ! سنه یالوارام ، یالوارام ، اگر سازسی اشیتسه‌سن ، گری دونسه‌سن ، والله عرز بالای تک قویوب داینماگه‌جیگم دلما اوغلا منی ملدت اتمکه مقین اولماجاقدور دیمرمی . خلاصه ، جمالین دفنیندن بو گونه دور ، اونون تزلم خیرنی رعنانه هیچ کس بلدیرمه‌یوردو ، بیچاره اوزاق حاله دوشه‌ده میله گمان ایدرکه آماسی شهره‌در ، اوه گوره ده صدقه جمالین یادلی گوزله‌ر ، و کلاوردان گلن آدام لاری داء هیرمن گلن ظن ایدیب اونلان چورپه چور سو - روشماغا باشلادی . رعنا خانما گلدیکده ایسه اونون ایشی بیشه‌سی بو گونه دور ، گیچه‌لرده آغلاماق ، گوندوزلرده آغلامقدر . حتی دلیشیمی دوهونیمین آماللار دیردیلر که ، آغلایب ـ آغلایب آخر بوره‌لوب سو - اجاقدور . اما اونلار سهو ایدیرمیشلر چونکی بو دا ، بو روشماق و نده سوسماق علامتی واردور .

حتی او حلق دفنارینی ، قبرده ، صحرانی محکمه طرفندن اعدام اولونوب‌قالارینی ایشیتدی ایسه‌ده ، بنده احوال روحیه سینده بیر دگیشیکلیک حاصل گلمدی . دفعه‌لر ایله کدر ین آغ ساقال و آغ برچکلری ، تملی ودلداریلیق‌ویرمک ایچون اونون یانینا گیدیب ، چوخ‌چوخ مصلحت آمیز سوز

ار و ، آلار ایدمز ، دوزلا ، سدیر صدیقیاندیر ، ... صحبتلر اصلا و ابدا اونا تاثیر ایلمه‌دیش ، یالکز ده قابیه دولیوش هو وهمداری ، طلاخانه گلدیش دوریاین ، لا لاری کیمی ، بیچاره گیدوب شدور ، و وجود وارلیغین باعثی سل تک آخیدا آخیدا اونلارین چاپیسا ، بیر ... لری دیمیشدور : بهرمان آغلاریم ! قارداشلاریم ! عزیز آغ لارم و بیچیلاریم ! خواهش ایدیرم که بنه مانع اولماسین چونکه اختیار ! از الیمده دگل ملی بو اشه مجبوراجن واردور . منیم آغلامالاریم سوای آری بیچاره ، هاری بیر خلاجوم وحدت یالوارام سزه ، رحم ایدین منی ملدت اتماسین ، منیم بو ایله مدت آیز سوزلرایله دنیم هم روحیمی انجیتدب هم ده اوره‌گیمی داغلار ایدیر بیر دوغره‌دور سیزین ماصدیقیز منم ، بیمین باغار اوزوه سو - یمک ، اونون آلوده‌لی حالی ، اینکسز ، لکن بوز بلین که منم ثوره‌گیمین جوهه‌ی دردینی بیزین صحبت آیز سوزلاریمیز یوخ ، فقط گوز یاشلارم تسکین ایله‌ییر ، چونکه ازل گونده ، من ، حلق اولوبدارکی منم سرنوشتیمده دلیز ایکیدشی یازیلمشدور . اونلاردان بریسی ، حسرت او وندا باشلیق ، ایکنجیسی ایسه ، یدیلیج دودلی ، ده دلی آغلامقدور ، ایندی آغلادیرمی ؟ دوهونمه دیلیز ایسه بیرده دیرم « حیاتدا منیم نصیبیم » فقط ایکی هیجدن عبارتدر :

مرنجی گوز اخیمدر ، ایکنجی ایسه حسرتدر » .

ص ۵

حربی تعلیمی دریندن اوگرنمك

غالب گلمك دیمکدر

اول صفحه‌دن دنباله

تك جنریمیزان پاك قیلیری‌ایله سوریلین اوچاق جماعتارینین مشاهده‌سی دیلاك و آرزولارلا جیچه‌کلیر

هامونین قلبی بیر دوره‌در.

هامونین ایچینده یگانه مقدس بیر دویغو جیچه‌کلیر.

چیچه‌کلرین بو مقدس دویغو و قولیمز ایله آل وطن و آزادلیق دویغوسیدیر!

بیزی باغادان، حیاته باغلایان و دویغولار اولموشدور مختارشیمزین قورولماسیله وطنیمزده، چیچه‌کلین یئی حیات عنصرینه تنفس ایدن جامیز چوخ شاد‌لی‌دیر و بو وطنیمزین باد آلی آذربایجانلارینین یاده‌سیدان محافظه ایدیلمه‌سی شرف بلمیشلر.

بعض بدنا گوره‌در که اولو باتاریمزین شاهلی عضلرینه صاحب قالمیش فرقه چیلریمیز، مقدس وطن سیزین و ملی مختار تمزین محافظه و مدافعه ایدیلمه‌سی اوغروندا سینه‌لریمی وطنیمزه، پیراتمك وظیفه‌لرینی شرفله یئرینه یتیریرلر.

ساعت ۶ـ تامدر. گئتیش ملی میدانی‌ندا حربی تعلیم شجیر بلمه‌یه باشلاندی.

بیره‌ایکی، اوچ دورت دقیقه قرماقلاری ایله سئچیلمیش قوشون حصه‌لرینی آندیران، قیلاچلار غرورلا آددیملارلار.

بولدان اوتری بیر احتیاط‌دایمیر فرقه‌چیلرین کئچه‌کی حربی تعلیمه دقته تماشا ایدیرلر.

بولدان ثانیه‌ی ایندیه‌دك ملی میدان دیلاندان تمیز، چونکه دامار دلارندا پاك وصاف آذری قانی طلاطم ایدن جاهلرینده‌کی بیر تاریخی جاغیرتدا اشتراك ایتمکی سلاحلارلا سارلماغی ثروتلرینه ملی شرف بیلیرلر.

اولاردا ده چوخلری بیر واحد جبهه‌ده اولدق وطن و خالقیمزین آزادلیغی اوغروندا سینه‌لرینی سوی ایتمکی، ناموسلی بیر وطنپرورلیك فرقه‌سینین اولماغی ثروتینه ایده آل بیلیرلر.

بوتا گوره‌در که اولار ساختاچه میدانچینین کناریندا یاتوب فرقه عضولرینین کئچه‌کی تعلیماتی دقته ایزله‌یرلر و دوگمه‌لرلر.

هرگون ملی میدانا کئچیرلن حربی تعلیم ملی بارلاق، یوکسك طلبه‌یه چیریلیر.

بلمیر حربی میدانا دوگولمه‌دن قبل که خالقلاردا، اداره اسرده، مکتبلرده، بیر میدانا دوگولمه‌دن بیر ساعت قدر بیر ساعت شیرلیکی، سول سماغ دیه حربی تعلیم اوگره‌نمکده‌نما قالماقدا.

ایندی حاضر عمومی دوغنی خلق قوت قوزانان و حربی تعلیم مشغول اولان فرقه‌چیلرین آلیر چرخك وطنیمزین آزادلیغین اوغونا چیلنمیش، تلمرلیکلی ثبوت ایده‌ان اساس عاملرین بیریدیر.

فرقه عضولرینین چوخلوی احیا، سالن ملی دولتیمیزه فرقه‌نین آوا میدانا کی ساواشلار و حدتیز بارلاق آلاده‌سی درلی‌ی، طلسیز محافظه گوزلری ایله باخان دشمنلارینیز باشلیقلر که آذربایجان خالقی ایندیه‌دك قازانمیش ملی مختار تمزی و آزادلیغی محافظه ائتمك ایچون اندیر.

بلاشیق حربی تعلیمی دریندن او گرنمکده فداکارلیق نمونه‌لری گوستریرلر. بو فرقه چیلریز!

صمد صاحبی

قادینلار کلوبونین نظامنامه و مرامنامه‌سی

عضولیك شرایطی:

۱ـ ۱۶ یاشینا یتشمیش اولان خانملار کلوبا عضو اولابلر.

۲ـ خانملار کلوبونا عضو اولان عنصلر کلوبون نظامنامه‌سینه و مرامنامه‌سینه تابع اولوب و قبول ایدنلرسه‌لر عضولیك کارتی کلوبون هیئت عامه‌سی طرفندن ویریلیر.

۳ـ هر عضو خانملار کلوبونین جلسه‌لرینده و کنگره‌لرینده اولان تصمیملرینه تابع اولمالیدر.

۴ـ کنگره‌نیدا قبول ایدیلن حق عضویتی هر عضو ویریلمه‌لیدیر.

(هیئت عامله وظایفی)

۵ـ کلوب هیئت عامه‌سی وظیفه‌لرینی جلسه‌ده بیراقه عموم کلوبا عضو اولان خانملاردان چاغیرتشکیل ویریلمه‌لی و او جلسه‌نین دانیشقلاری قبلا هیئت عامه طرفندن تعیین اولونور.

۶ـ کلوب ایشلرینی اداره ایتمکدن اوتری‌یه‌ر کلوبا مدیر و بیر خزینه‌دار و بیر تحویلدار انتخاب اولونور.

۷ـ کلوب هیئت عامه‌سی موظفدر کلوب ایشلری گئیشلنمکده و باشقا شعبه‌لر تشکیل ایتمکدن اوتری مدیر و منشی عمومی چلب‌ده انتخاب ائتسین‌لر.

مرامنامه

۸ـ خانملار کلوبی هر بیرلرینی شرایطی نظیر آلوب اولارینی ایچون آیده‌دا بازلان ایشلری جانه گیرمکدیر.

۹ـ هر کلوبدا بیر قرائتخانه و بیر کتابخانه خانملار ایچون تشکیل ویریلمك.

۱۰ـ بیسواد خانملارین سوادسیزلیقلارینی رفع ایتمك ایچون گیجه‌لری تیاترت آپارمق و کوبدا درس کلاسلاری تشکیل ویریلمك.

۱۱ـ بیر عدد کتابلردن دعوت ادب یوخسول و فقیر خانملاری معالجه ائتمك ایچون اقدام ایتمك.

۱۲ـ خرافات و موهومات ایله دولدوریلمه‌میلری آیاریق.

۱۳ـ خانملار لباس و زندگانیلارینی ساده‌لیگه دعوت ایتمك و ایشلا عضو اولان خانملار عملی اقتصادی دولر.

۱۴ـ اخلاق و عادت مناسبتلرینه آرتیق اهمیت ویریلمه‌لی و اوشاقلارینی تیاترت آپارماق.

۱۵ـ خانملار آچیرسینده صحیه لوازیمه ایودارلیق و اوشاق ساخلامالی ترویج ائتمك.

۱۶ـ دانیشقلردن و بلکلی شخصلردن دعوتلرینی سئچه‌لر ایچون کنگره‌سی دعوت ایدب و کلوب عضوی اولوب و اولمیان خانملارینا و کنگره‌لرا دعوت ایتمك.

۱۷ـ دوختلار آچیرسینده ورزش و اموزش ایشلری ایچون دوختلر تشکیل ویریلمك.

۱۸ـ وطن یولوندا جانی خانملار آچیرسینده اوتانماق.

۱۹ـ بیلیق و هنر خانملارا گئیشلو یاشی دوزالتمك.

۲۰ـ خالقلیق گئیدوزاق و سایر قانونلار ایشلری تعلیم ویریلمك و کوبلرا بولار ایچون سرعتله آچماق.

آذربایجان مطبعه‌سی

میین تومن هدیه

باوجود ساغاکیان آذربایجان ارمنیلرینی خلیفه‌سی قرسیس ملیك تانگیان واسطه‌سیله باش وزیر جناب خدمتینه میین تومن تقدیم ایدیب مصلحت بیلدیگی یئره خرج اولونماسینی خواهش ایتمیشدر.

باش وزیرده دستور ویره‌جکدیر که، او پول پرور دشمنلارا ویریلسین.

(فولقلور)

یا خلق ادبیاتی

اول صفحه‌دن دنباله

حق ادبیاتی هر بیر اومین یارلاق تاریخینین آیده‌سی و اولمالیدیر پایدار اولماسی ایچون، بال دن ـ بابیشدان متاثر اولمایب یوز اولمایان قطعی سرسدی و یاوز لرجه اطرین آغیرلیغی و زمانه‌نین کتمکشی قارشی سیدا اوجماسان داغ کیمی دایانیب دوران چوخ محکم بیر مارت حصاری در.

طبیعتین دهشتلی و رحمسیز حادثه‌لری و گوبود اسلیلاچیلارین قانلی پنجه‌لری، اوستدی یوزوب محو ایتمك و یا او حصاری خراب ایدیب اورتادان قالدیرماغا، بو گونه قدر هاچیر اولوب، شرنسلی پایدار اولا بیلمیبدا قدر اولا بلمه‌جکلر.

اوزون ایلرلدن بری دیاکار و یاغلی دیلره آلدانیب استثمار اولونان و اوندن زنجیرلنمش ملی قیرب تاریخ ایچین رشادتلی و غرلتلی آذربایجان ملتی، وطنلرینی حیثیت‌لیك آیریلیق ایچین شیرین‌لیك ده و او وقتدا ایله دیلیلن آزادلیغی، حیاته و حیثیته دولو اولان بو موقاق ادبیاته و سوزلره آلدانماییب بیر داها اسارت بوغدوروغنی قبلا لوز بوینوندا گورمه‌یه استثمار اولونماسی و لوز ملتین محافظه‌سی ایچون، آتا ـ بابالاریمیزدان قالان اولاج جوانلاق و چیلیمیزدان قیلیلی یادگار لارینی حفظ ایتمکه چالیشمالیدیر؟ دیل ـ وطن ـ حق ادبیاتی.

و عین زمانده حسین شیرین (حق ادبیاتی) سرم ایچون گوستریلن اجتماعی، اقتصادی و سیاسی وقایعلردا حقانی وجیز و حیات گوزیلیا غیزلی یاذلی بیر درس صحیفه‌سیدیر.

اوزه گوره، فولقلورچیلری احیا ایدیب اونا چوخ بویوك اهمیت ویرمك بیزم ایچون ملی ایرودج و وظیفه‌در، او، روحیزین غذاسی و دیلیمیزین زمنی‌در، آتالاریمیزین سوتیله جویدیگمز کیمی اولان دین لای ـ لای‌ایله‌ده ادراك ایتمیشیم و ایندی فولقلور، (فولکلور) حسان لای ـ لای‌دی سوتیله جسمیمیزه دل خل اولوب روح ایله جسمیمیزدن خارج اولار.

رضا آذری

مملکت خبرلری

اول صفحه‌دن دنباله

آلمان سوری‌نی، آزادلیغمیزین حلقی ایچون چوخ چالیشمالی‌یاشیمیز سینه‌دا سون نفس و سون قیرمیزی قیزیل‌دیر و دوشمك یولدا دیریلیه اوراچا حومه طرفیندن بیر قطعنامه صادر اولاندان سونرا سو منابع گوردوکلری آلمانلار و دوستلاری احساساتیله اوزه‌لنمه‌دیلر.

آبریوده (قادینلار قوانی) ۱۳۳۴ نجی ایلین اسدنه آیدا شهریمیزده قادینلاردان ۴۰ نفری قادینلارمیزدن هدیه ایدیلن پالتار لاری تیکمکه مشغولدور.

بولدان علاوه بو آیین اولیندن سوادسیز آرادان آپارماق ایچون قوزیدا قادینلارا مخصوص بیر درس دا آچیلمشدر، هنایکده ۳۵ نفر تحصیل ائتمکده‌در خانملار قدا ... سئل مدرسه‌سی رتبه خانم دنس و عزت خانم قرماغی هنا قدر سدا افتخاری اولاراق درس ویرمکده‌دیلر. قولوب عاطلده، آیریجا بیر قرائت خانه تاسیس اولونوب اورا لازمی کتاب لار و روزنامه‌لر قویه ایدلمشدر، بو باخیلاردا اینجه ان اشاری، دوزلیق گلدوزلیق و قانواسایی ایله باشقا تعلیمی اشیا تکمیل ایچون ده دیمرنك آچیلماقدادر.

قولوب اعضاسیندان ۴۶ نفر صحه، دارلیگی طرفیندن آچیلان (حکم کومیسیونی) قورسوندا تحصیل ایتمکده‌دیلر، اولوب اعضاسیندن، بیر (قادین آتلولار هیئتی)، بیر ده (موسیقی دمرنگی) بو باخیلاردا تشکیل قیلماقدادر.

حومه‌لرده (هیوت پارلور)

آذربایجان ملی رادیو استاسیونون دیریلشلری ایتیشمك ایچون تبریز شهر قومیته‌سینین مالون حومه لرینده (هوت پارلور) (یعنی سس گورلندیرمن آلت) نصب اولونوب کی، حومه عضولری و محلرین اداسی استفاده ائتسونلر، و بولدان تبریزده کی اون حومه‌نین تلفون خطلری‌ده دایر اولونماقدادیر.

دیوار غزته‌لرینین سرگی سی

تبریزین شهر اوتیه سینین تدریجات شعبه‌سی طرفیندن بوتون حومه‌لرده نشر اولونان دیوار غزته لرینین سه‌غیه گونی آیین اوتوندا سابقه سینی گیجیرمك ایچون ایندیدن بلی حاضرلیق آپاریلماقدادر.